

**ПОСТІЙНО ДІЮЧА АДМІНІСТРАТИВНА КОЛЕГІЯ
АНТИМОНОПОЛЬНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНИ
З РОЗГЛЯДУ СКАРГ ПРО ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА
У СФЕРІ ДЕРЖАВНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ**

вул. Урицького, 45, м. Київ-35, 03680, тел.: (044) 594-64-12, факс: (044) 520-10-42
<http://www.amc.gov.ua>, код ЄДРПОУ 00032767

№ 152-р/пк-ск від 08.02.2013

вих. лист від

№

Приватне підприємство "Пік-Трейд"
пров. Музейний, 2/1, оф. 406,
м. Павлоград,
Дніпропетровська обл., 51400

Установа по централізованому
господарському обслуговуванню
установ освіти Управління освіти
Керченської міськради АР Крим
вул. Всесоюзна, 9, м. Керч,
АР Крим, 98319

Уповноважений орган з питань
державних закупівель

Державна казначейська служба
України

Редакція інформаційного бюлетеня
"Вісник державних закупівель"

РІШЕННЯ

Постійно діюча адміністративна колегія Антимонопольного комітету України з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері державних закупівель, розглянувши скаргу приватного підприємства "Пік-Трейд" (надалі – Скаржник) від 14.01.2013 № 14 (zareestrovanu в Комітеті 15.01.2013 за № 8-20/108-ДЗ) (надалі – Скарга) щодо встановлення Установою по централізованому господарському обслуговуванню установ освіти Управління освіти Керченської міськради АР Крим (надалі – Замовник) дискримінаційних вимог у документації конкурсних торгів на закупівлю – "10.10.1. Вугілля ДГ (ОМ) (13-50) - 370 т, вугілля АМ (13-25) - 150 т" [оголошення № 335840, опубліковане в інформаційному

бюлетені "Вісник державних закупівель" від 17.12.2012 № 137 (739)]
(надалі – Процедура закупівлі),

ВСТАНОВИЛА:

Скаржник повідомляє про встановлення Замовником дискримінаційних вимог у документації конкурсних торгів та просить, зокрема:

- 1) призупинити Процедуру закупівлі;
- 2) зобов'язати Замовника усунути дискримінаційні вимоги, викладені у документації конкурсних торгів (надалі – Документація).

Рішенням Колегії від 16.01.2013 № 42-р/пк-ск Скарга була прийнята до розгляду, та призупинена Процедура закупівлі на строк до винесення рішення за Скаргою.

У відповідь на запит Колегії від 16.01.2013 № 20-29.2/03-120-дз Замовник листом від 21.01.2013 № 18 надав копії документів та пояснення щодо проведення ним Процедури закупівлі.

У ході ознайомлення з наданими Замовником документами та поясненнями, які стосуються проведення ним Процедури закупівлі, Колегією встановлено наступне.

1. Скаржник повідомив, що у документації конкурсних торгів (надалі – Документація) Замовником неправомірно вказані якісні характеристики предмета закупівлі, які не відповідають діючому національному стандарту, некоректно вказана марка вугілля ДГ (ОМ) (13-25), замість ДГ (13-50).

Скаржник вважає, що дії Замовника по встановленню критеріїв якості предмета закупівлі приводять до штучного зниження потенційного кола учасників.

Замовник у своїх поясненнях зазначає, що висновок Скаржника є помилковим, оскільки ДСТУ 7146-2010 має посилання на ДСТУ 3472 "Вугілля буре, кам'яне та антрацит. Класифікація" та ГОСТ 19242 "Угли бурые, камены и антрацит. Классификация по размеру кусков".

Замовник також посилається, на підтвердження зазначеної інформації, на лист від 12.12.2011 № 26/1006 ДП "УКРНДІВУГЛЕЗБАГАЧЕННЯ", однак, у складі матеріалів, наданих Замовником, зазначений лист відсутній.

У ході розгляду зазначеного питання Колегією встановлено наступне.

Пунктом 3.8 розділу III Документації встановлені, якісні та кількісні характеристики предмета закупівлі:

Найменування продукції	Технічні характеристики, марка, або еквівалент	Од. вим.	Кількість
Вугілля кам'яне	ДГ(ОМ) (13-50)	тн.	370

Вугілля має відповідати вимогам:

зола не більше – 7 %;

волога не більше – 10 %;

сіра не більше – 1 %.

Найменування продукції	Технічні характеристики, марка, або еквівалент	Од. вим.	Кількість
Вугілля кам'яне	АМ (13-25)	тн.	150

Вугілля має відповідати вимогам:

зола не більше – 8 %;

волога не більше – 5 %.

сіра не більше – 1 %.

Національним стандартом України "Вугілля кам'яне та антрацит для побутових потреб" - ДСТУ 7146:2010 (надалі – Стандарт) передбачено використання для побутових потреб вугілля марок Д, ДГ, Г, П, А та Ж згідно з ДСТУ 3472 Донецького та Львівсько-Волинського басейну, з розмірами кусків згідно з ГОСТ 19242, а також вугілля, що імпортується, якщо воно за класифікаційними показниками відповідає ДСТУ 3472, а за розміром кусків (крім 6-100 мм) – ГОСТ 19242.

Відповідно до підпункту 3.3 пункту 3 Стандарту "за якісними, технологічними та фізико-механічними показниками вугілля повинно відповідати вимогам, зазначеним у таблиці 1".

Згідно з вищевказаною таблицею вугілля марки ДГ згідно з ГОСТ 19242 має бути: 13-100 мм, 50-100 мм, 25-50 мм, 13-25 мм, 25-100 мм, 13-50 мм та 25-200 мм.

Згідно з пунктом 1 ГОСТу 19242 "Вугілля буре, кам'яне та антрацит. Класифікація по розміру кусків" "допускаются классы с заменой соответственно верхнего и нижнего пределов крупности 100 мм на 80 мм, 50 мм на 40 мм, 25 мм на 20 мм, 13 мм на 10 мм и 6 мм на 5 (8) мм, а также совмещенные классы ПК, КО, ОМ, МС при условии соотношения между нижним и верхним пределом не более 1:4 и классы ОМСШ, МСШ и СШ, а также класс 13-100 мм и для упрощенных сортровок класс 25-200 (300) мм" (мовою оригіналу).

ГОСТом 19242 "Вугілля буре, кам'яне та антрацит. Класифікація по розміру кусків" визначено розмір кусків, зокрема, для класу "Орех" (О) – 25-50 мм та "Мелкий" (М) – 13-25 мм.

Отже, вугілля марки ДГ(ОМ) з розмірами кусків (13-50) згідно з ГОСТ 19242 відповідає вимогам Стандарту.

Відповідно до таблиці 1 "Якісні, технологічні та фізико-механічні показники вугілля" ДСТУ 7146-2010 встановлені наступні показники вугілля:

- для вугілля марки ДГ(ОМ) (13-50): зольність не більше ніж – 10 %, вологість не більше ніж – 14 %;

- для вугілля марки АМ (13-25): зольність не більше ніж – 16 %, вологість не більше ніж – 7 %.

Таким чином, пунктом 3.8 розділу III Документації для вугілля марок ДГ(ОМ) (13-50) показники зольності (не більше 7 %) та вологості (не більше 10 %) та АМ (13-25) показники зольності (не більше 8 %) та вологості (не більше 5 %) не узгоджуються з вимогами ДСТУ 7146-2010, а саме – звужують характеристики зольності та вологості, передбачені Стандартом.

Обмеження у Документації вмісту зольності та вологості, порівняно із Стандартом, звужує коло суб'єктів господарювання, які можуть запропонувати свою продукцію, що є дискримінацією до учасників торгів, у тому числі, до Скаржника.

Отже, Замовник має внести відповідні зміни до Документації в цій частині.

2. Скаржник повідомив, що у Документації Замовником вказаний критерій "сірка не більше 1%", який відсутній в ДСТУ.

Замовник з даного питання пояснень не надав.

У ході розгляду зазначеного питання Колегією встановлено наступне.

Пунктом 3.8 розділу III Документації для вугілля марки ДГ (ОМ) (13-50) та АМ (13-25) визначена характеристика, зокрема, критерію "сірка", який повинен бути не більше – 1%.

Відповідно до підпункту 3.4 пункту 3 Стандарту "за якісними показниками, що характеризують безпечність, вугілля повинно відповідати вимогам, зазначеним у таблиці 2".

Згідно з вищевказаною таблицею, вміст сірки – не більше ніж 3 %.

Таким чином, встановлена у пункті 3.8 розділу III Документації, характеристика щодо сірки не більше 1 % для вугілля марки ДГ (ОМ) (13-50) та АМ (13-25) не узгоджуються з вимогами Стандарту, а саме – звужує характеристику вмісту сірки, передбачену Стандартом.

Замовник не обґрунтував встановлення у пункті 3.8 розділу III Документації характеристики щодо вмісту сірки (не більше 1 %).

Обмеження у Документації щодо вмісту сірки, порівняно із вимогами Стандарту, звужує коло суб'єктів господарювання, які можуть запропонувати свою продукцію, що є дискримінацією до учасників торгів, у тому числі, до Скаржника.

Частиною третьою статті 22 Закону України "Про здійснення державних закупівель" (надалі – Закон) передбачено, що документація конкурсних торгів не повинна містити вимог, що обмежують конкуренцію та призводять до дискримінації учасників.

Дії Замовника (в частині встановлення зазначених вище умов Документації) порушують вимоги частини третьої статті 22 Закону та один з основних принципів здійснення закупівель, визначених статтею 3 Закону, а саме – недискримінація учасників.

Отже, Замовник має внести відповідні зміни до Документації в цій частині.

3. Скаржник повідомляє про необхідність внесення змін стосовно предмета закупівлі вугілля кам'яного марки ДГ (ОМ) (13-50) та АМ (13-25), включити вираз "або еквівалент".

Замовник з даного питання повідомляє, термін "еквівалент" застосовується лише з метою уникнення посилання у технічній специфікації на конкретну торговельну марку чи фору, патент, конструкцію або тип предмета закупівлі, джерело його походження або виробника.

У ході розгляду зазначеного питання Колегією встановлено наступне.

Відповідно до пункту 3 частини другої статті 22 Закону України "Про здійснення державних закупівель" (надалі – Закон), зокрема, визначено, що технічна специфікація повинна містити: детальний опис товарів, робіт, послуг, що закуповуються, в тому числі їх технічні та якісні характеристики; вимоги щодо технічних і функціональних характеристик предмета закупівлі, у разі якщо опис скласти неможливо або якщо доцільніше зазначити такі показники; посилання на стандартні характеристики, вимоги, умовні позначення та термінологію, пов'язану з товарами, роботами чи послугами, що закуповуються, передбачені існуючими міжнародними або національними стандартами, нормами та правилами.

Також, відповідно до пункту 3 частини другої статті 22 Закону технічна специфікація "не повинна містити посилань на конкретні торговельну марку чи фірму, патент, конструкцію або тип предмета закупівлі, джерело його походження чи виробника".

Разом з тим, термінологія вугілля кам'яного [ДГ (ОМ) (13-50) та АМ (13-25)] є стандартною характеристикою, умовним позначенням, передбаченим національними стандартами, тому не перебувають включення до предмету закупівлі виразу "або еквівалент".

4. Приватне підприємство "Пік-Трейд" у Скарзі повідомляє, що Замовником для підтвердження інформації про необхідні технічні, якісні та кількісні характеристики предмета закупівлі визначено надання учасникам Процедури закупівлі: копії нормативних документів [ГОСТУ, технічні умови (надалі – ТУ), паспорту тощо]; якісних показників сертифікату якості ТК 92 і технічних умов виробника, які повинні бути завірені нотаріально. Скаржник зазначає, що технічні умови (ТУ) є власністю виробника, відповідно оригінал

документу знаходиться у виробника вугілля, крім того ТУ в оригіналі не прошивається, тому учасник торгів не має можливості завірити копії ТУ нотаріально.

Замовником встановлена норма, що для підтвердження якісних показників учасник повинен надати нотаріально завірений сертифікат якості ТК 92.

Скаржник зазначає, що Технічному комітету України з стандартизації ТК 92 Вугілля та продукти перероблення" не надане виключне право сертифікації вугільної продукції. Сертифікат генетичних, технологічних та якісних характеристик на вугільну продукцію також має право видавати Український науково-дослідний та проектно-конструкторський інститут по збагаченню і брикетуванню вугілля ДП "УкрНДІвуглезабезпечення".

Замовник з даного питання повідомляє, що ним була визначена вимога відносно надання саме нотаріальних копій з метою отримання від учасників достовірних документів. Оскільки нотаріус завіряє копію документу лише з оригіналу. Згідно Господарського кодексу України, Цивільного кодексу України при поставці товару/вугілля постачальник (виробник) обов'язково повинен підтвердити якісні показники, шляхом надання відповідних документів (сертифікати, ТУ тощо). Тому учасники мають законне право звернутись з запитом до виробника щодо надання нотаріальних копій ТУ, сертифікату.

У ході розгляду зазначеного питання Колегією встановлено наступне.

Відповідно до підпункту 1 пункту 3.7 розділу III Документації учасники Процедури закупівлі повинні надати документи, які підтверджують походження та відповідність продукції, що є предметом закупівлі:

- копію нормативного документу (ГОСТу, ТУ, паспорту тощо);
- якісні показники сертифіката якості ТК 92 і технічні умови виробника повинні бути завірені нотаріально.

Статтею 15 Закону України "Про стандартизацію", зокрема, визначено, що право власності на стандарти, технічні умови та кодекси усталеної практики, прийняті чи схвалені іншими органами та організаціями, що займаються стандартизацією, належить організаціям, установам, за кошти яких вони створені або яким воно передано у встановленому законом порядку.

Відповідно до пункту 3.10 ДСТУ 1.3:2004 "Правила побудови, викладання, оформлення, погодження, прийняття та позначення технічних умов" (надалі – ДСТУ 1.3:2004) право власності на ТУ належить тим суб'єктам господарювання, на кошти яких їх створено або яким це право передано порядком, установленим законодавством.

За згодою власника ТУ дозволено використовувати іншим суб'єктам господарювання. ТУ та зміни до них забезпечують на договірних засадах власники ТУ.

Таким чином, надати копію технічних умов на марки вугілля кам'яного, посвідчених основною мокрою печаткою безпосереднього виробника вугілля, зможуть лише його виробники або учасники, яким власник технічних умов надав право на їх використання.

Крім того, наказом Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 05.06.2007 № 123 (зі змінами) "Про закріплення міждержавних стандартів за технічними комітетами стандартизації України" не наділено виключним правом Технічний комітет ТК 92 здійснювати стандартизацію і сертифікацію виробництва, зокрема, видавати зазначені сертифікати якості.

Разом з цим, відповідно до наказу Міністерства вугільної промисловості України від 22 січня 2009 № 12 "дослідження якісних, генетичних і технологічних характеристик вугілля для кожної шахти, незалежно від форм власності, за пластовими пробами, що відбираються у кожному очисному і підготовчому вибої відповідно до ГОСТ 9815-75 "Угли бурые, каменные, антрацит и горючие сланцы", а також за товарними пробами, що відбираються згідно з ДСТУ 4096-2002 "Вугілля буре, кам'яне, антрацит, горючі сланці та вугільні брикети", здійснюється ДП "УкрНДІвуглезабагачення, Українським державним

науково-дослідним вуглехімічним інститутом спільно із Технічним комітетом України з стандартизації ТК 92 "Вугілля і продукти його переробки".

Таким чином, наведені вище вимоги Документації призводять до обмеження кола учасників лише суб'єктами господарювання, які (як зазначалось вище) є виробниками або мають право на їх використання, та які отримали документи про дослідження якості вугілля виключно у ТК 92. Така вимога Документації є дискримінаційною по відношенню до потенційних учасників Процедури закупівлі, у тому числі, Скаржника.

Частиною третьою статті 22 Закону передбачено, що документація конкурсних торгів не повинна містити вимог, що обмежують конкуренцію та призводять до дискримінації учасників.

Дії Замовника (в частині встановлення зазначених вище умов Документації) порушують вимоги частини третьої статті 22 Закону і один з основних принципів здійснення закупівель, визначених статтею 3 Закону, а саме – недискримінація учасників.

Разом з цим, Замовником не доведено та не необґрунтовано необхідність встановлення зазначених вище вимог Документації, та яким чином зазначений документ гарантує поставку якісного вугілля.

Отже, Замовник має внести відповідні зміни до Документації в цій частині.

5. Скаржник повідомляє, що у Документації міститься вимога, що Пропозиція учасника повинна містити, зокрема, "заяву-пропозицію" та "відомості про ціни".

Замовник з даного питання пояснень не надав.

У ході розгляду зазначеного питання Колегією встановлено наступне.

Відповідно до підпункту 1 пункту 5.3 розділу V Документації, пропозиція учасника повинна містити, зокрема, заяву-пропозицію та відомості про ціни.

Документація у своєму складі містить додаток № 1 форма "Пропозиції конкурсних торгів". Проте, у складі Документації відсутня форма щодо заяви-пропозиції та вимоги, яку інформацію мають зазначити учасники Процедури закупівлі у заяві - пропозиції.

Також, Замовником не встановлено чітко, які відомості про ціни мають надати учасники Процедури закупівлі у документі "відомості про ціни".

Тому, дані дії Замовника в частині встановлених наведеної вище умови Документації є такими, що порушують основні принципи, встановлені статтею 3 Закону, а саме: відкритість та прозорість на всіх стадіях закупівель.

Отже, Замовник має внести відповідні зміни до Документації в цій частині.

6. Скаржник повідомляє, що Замовник визначив умови поставки товару не пізніше одного робочого дня з моменту одержання відповідної заявки Замовника, а в додатку № 1 форма "Пропозиція конкурсних торгів" термін поставки товару зазначено – 2 (календарних дні).

Замовник з даного питання пояснень не надав.

Відповідно до підпункту 4 пункту 5.3 V Документації визначені умови поставки, зокрема, поставки не пізніше одного робочого дня з моменту одержання, відповідної заявки Замовника.

Згідно з пунктом 8 додатку № 1 таблиці форми "Пропозиції конкурсних торгів", зазначено, що термін поставки товару (надання послуг, виконання робіт) з моменту погодження сторонами заявки: (у робочих днях) 2 (кал. днів).

Зазначені пункти Документації є неузгодженими між собою та такими, що суперечать один одному.

Дії Замовника в частині встановлених наведеної вище умови Документації є такими, що порушують основні принципи, встановлені статтею 3 Закону, а саме: відкритість та прозорість на всіх стадіях закупівель.

Отже, Замовник має внести відповідні зміни до Документації в цій частині.

Таким чином, у Колегії наявні підстави для задоволення Скарги частково.

Враховуючи викладене, керуючись частиною третьою статті 8 та частиною четвертою статті 18 Закону України "Про здійснення державних закупівель", Постійно діюча адміністративна колегія Антимонопольного комітету України з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері державних закупівель

ПОСТАНОВИЛА:

Зобов'язати Установу по централізованому господарському обслуговуванню установ освіти Управління освіти Керченської міськради АР Крим внести зміни до документації конкурсних торгів – "10.10.1. Вугілля ДГ (ОМ) (13-50) - 370 т, вугілля АМ (13-25) - 150 т" [оголошення № 335840, опубліковане в інформаційному бюлетені "Вісник державних закупівель" від 17.12.2012 № 137 (739)], зазначені в мотивувальній частині цього рішення.

Рішення може бути оскаржено до суду у встановлений Законом строк.

Голова Колегії

Л. КОЛІСНИК